

گزارش همایش

پیشرفت و توسعه علمی کشور در برنامه پنجم

- معرفی همایش
- برگزار کنندگان همایش
- آمار شرکت کنندگان در همایش
- سخنرانی مدعوین و مسئولین برگزار کننده همایش
- نظرسنجی همایش
- بیانیه همایش

کمیسیون انجمن های علمی ایران
اردیبهشت ماه 1388

معرفی همایش:

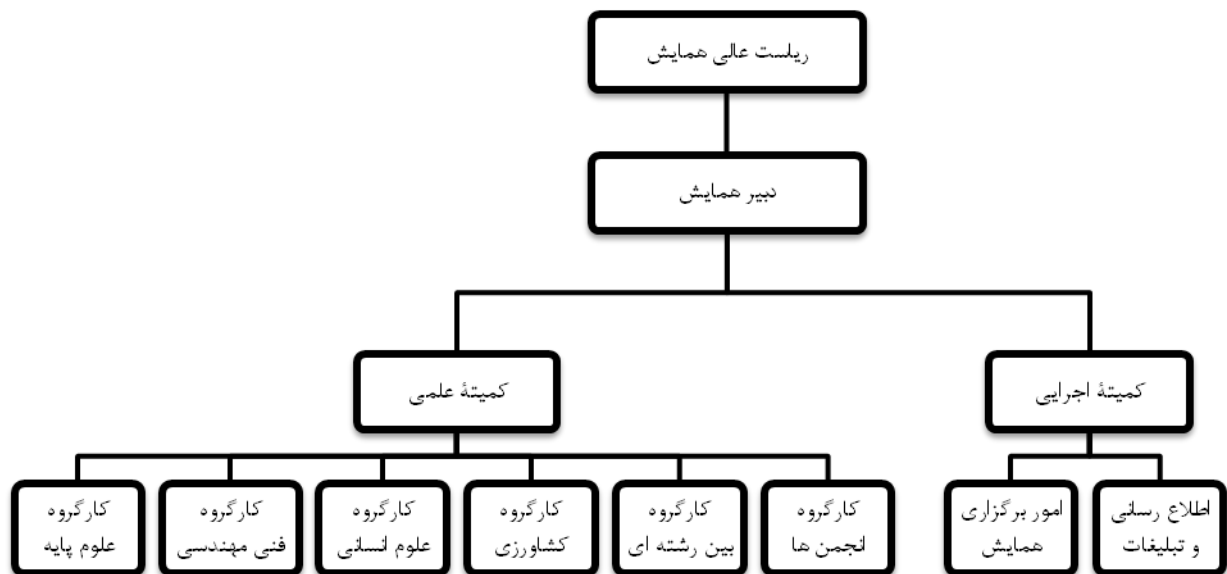
امروزه برگزاری همایش‌ها بعنوان راهبردی به منظور دستیابی به اهداف و ارتقاء کیفیت برنامه‌ها و سیاستگذاری‌ها، مبتنی بر خرد جمعی و بر پایه مستندات علمی و تجارب عملی در میان دولتمردان کشورهای جهان بشمار می‌آید.

همایش "پیشرفت و توسعه علمی در برنامه پنجم" ماحصل همفکری و تشریح مساعی 197 انجمن علمی کشور در گروه‌های پنجگانه فنی و مهندسی، علوم انسانی، علوم پایه، کشاورزی و گروه بین‌رشته‌ای در سال 1388 می‌باشد که اهم اهدافی همچون تشریح ابعاد مختلف سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه ابلاغ شده از سوی مقام معظم رهبری، راهکارهای کمک به امر تدوین برنامه‌های اجرایی در حوزه‌های مختلف تخصصی و تقویت نقش تشکلهای غیرانتفاعی و علمی در تدوین برنامه پنجم توسعه را دنبال می‌کند. با نگاهی اجمالی به جایگاه انجمن‌های علمی در روند پیشرفت و توسعه کشور شاهد نقش کم‌رنگ این تشکلهای در تدوین برنامه‌ها و همفکری در تصمیم‌سازی دستگاه‌های اجرایی بوده ایم. در حالیکه براساس آمار منتشره توسط کمیسیون انجمن‌های علمی ایران در سال 1387 از مجموع 2 هزار عضو جذب شده توسط انجمن‌های علمی در شاخه‌های مختلف علوم قریب به 1500 نفر را اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها، مراکز آموزش عالی و پژوهشکده‌ها تشکیل می‌دهند که این موضوع موید پتانسیل سرشار از پویایی و غنای علمی و نظری انجمن‌ها در کشور می‌باشد.

در این راستا انجمن‌های علمی ایران پس از ابلاغیه مقام معظم رهبری در خصوص سیاست‌های کلی نظام در تدوین برنامه پنجم توسعه اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی، با فراخوان کمیسیون انجمن‌های علمی و تشکیل هسته اولیه با تجزیه و تحلیل فرمایشات مقام معظم رهبری و همچنین سند چشم‌انداز بیست‌ساله ایران برنامه ریزی‌های اولیه را جهت برگزاری همایشی با عنوان پیشرفت و توسعه علمی کشور در برنامه پنجم" بعمل آورد.

نظر به اهمیت استفاده از توان فکری، مشورتی و اجرایی انجمن‌های علمی در برپایی هر چه بهتر این همایش پس از فراخوان کمیته‌های علمی و اجرایی در کارگروه‌های تخصصی با حضور مدیران و نمایندگان انجمن‌های علمی تشکیل گردید و در ادامه نیز با برگزاری جلسات منظم نسبت به تامین محتوای برنامه ریزی و اجرای همایش اقدام شد.

ساختار سازمانی همایش

امید است با عنایت و توجه مقامات مسئول در امر برنامه ریزی و تصمیم سازی های کشور به موضوع بهره مندی از توان انجمن های علمی، گامی را در جهت اعتلای علمی و مدیریتی کشور برداشته و با کسب جایگاه نخست پیشرفت و توسعه در منطقه شاهد حضور هر چه بهتر ایران اسلامی در عرصه های بین المللی باشیم.

برگزار کنندگان همایش:

انجمنهای گروه علوم پایه:

آمار، اپتیک و فوتونیک، ایرانی تحقیق در عملیات، بلورشناسی و کانی شناسی، بیوشیمی-فیزیک، جراحی دامپزشکی، دیرینه شناسی، ریاضی، زمین شناسی، زمین شناسی نفت، زیست شناسی، ژئوفیزیک، ژنتیک، خلاء، سنجش از دور، سیستمهای فازی، شورای خانه های ریاضیات، شیمی، فیزیک، کاتالیست، نجوم، هسته های.

انجمنهای گروه فنی و مهندسی:

آهن و فولاد، انرژی خورشیدی، برقایی، انفورماتیک، احتراق، الکترو شیمی، برقایی، تونل، جوشکاری و آزمایشهای غیرمخرب، حمل و نقل، خودروهای گازسوز، خوردگی، ریخته گری، رمز، زمین شناسی مهندسی، سازه های فولادی، سرامیک، صنایع رنگ، علوم و تکنولوژی سطح، علوم و صنایع غذایی، علوم و فنون دریایی، علوم و مهندسی پلیمر، علوم و مهندسی منابع آب، فرش، فرماندهی و کنترل ارتباطات رایانه و اطلاعات، فناوری اطلاعات و ارتباطات، لجستیک، کامپیوتر، مکانیک سنگ، مکترونیک، مواد پرانرژی، مهندسی برق و الکترونیک، مهندسی بهره وری صنعت برق، مهندسی پزشکی، مهندسی خودرو، مهندسی حمل و نقل ریلی، مهندسی دریایی، مهندسی راه و ساختمان، مهندسی روسازی، مهندسی زلزله، مهندسی ساخت و تولید، مهندسی شیمی، مهندسی صنایع، مهندسی عمران، مهندسی کنترل و ابزار دقیق، مهندسی گاز، مهندسی ماشینهای کشاورزی و مکانیزاسیون، مهندسی متالورژی، مهندسی معدن، مهندسی مکانیک، مهندسی نفت،

مهندسی نقشه برداری و ژئوماتیک، مهندسی و مدیریت ساخت، نگهداری و تعمیرات، هوافضا، هیدرولیک.

انجمنهای گروه علوم انسانی:

"آموزش عالی" ایران، آموزش زبان و ادبیات انگلیسی، اسلام و توسعه اقتصادی، اقتصاد اسلامی، اقتصاد انرژی، انسان شناسی، ایرانی اخلاق در علوم و فناوری، ایرانی تعلیم و تربیت، ایرانی جرم شناسی، ایرانی حقوق جزا، ایرانی روانشناسی، ایرانی روابط بین الملل، ایرانی زبان و ادبیات عربی، ایرانی مطالعات و تحقیقات جامعه اطلاعاتی، ایرانی مطالعات زنان، ایرانی مطالعات سازمان ملل، بازرگانی، تربیت بدنی و علوم ورزشی، ترویج زبان و ادب فارسی، ترویج علم، پژوهشهای آموزشی، جامعه شناسی، جامعه شناسی آموزش و پرورش، جغرافیایی، جمعیت شناسی، حسابداری، حقوق خصوصی، حکمت و فلسفه، روانشناسی اجتماعی، روانشناسی ایران، روانشناسی بالینی کودک و نوجوان، زبان شناسی ایران، زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات فرانسه، ژئوپلتیک، عرفان اسلامی، علمی اولیا و مریدان، علوم سیاسی، علوم قرآن و حدیث، علوم مدیریت، کتابداری و اطلاع رسانی، مدیریت اجرایی، مدیریت، مدیریت راهبردی، مدیریت تکنولوژی، مشاوره، مطالعات و برنامه ریزی درسی، مطالعات خانواده، معارف اسلامی.

انجمنهای گروه کشاورزی:

آبخیزداری، آبیاری و زهکشی، اقتصاد کشاورزی، بیماری شناسی گیاهی، ترویج و آموزش کشاورزی، پروتئومیکس، جنگلپایی، حشره شناسی، زنبور عسل، علوم باغبانی، علوم خاک، علوم دامی، علوم زراعت و اصلاح نباتات، علوم علفهای هرز، علوم و صنایع چوب و کاغذ، شاورزی بوم شناختی، گیاهان دارویی، مرتعداری، مهندسی آبیاری و آب، هلشتاین.

انجمنهای گروه بین رشتهای:

ارزیابی محیط زیست، انرژی، ایمنی زیستی، بیوانفورماتیک، بیوتکنولوژی، جمعیت ایرانی پیشبرد ارتباط صنعت و دانشگاه، جمعیت توسعه علمی، شورای انجمنهای علمی ایران، علوم ایمنی، فناوریهای بومی، کیفیت، محیط زیست، مدیریت پروژه، مهندسی ارزش، نانو فناوری.

فهرست آمار شرکت کنندگان در همایش

عنوان	تعداد حاضرین در همایش / نفر
40	نهادهای و ارگانهای دولتی
41	دانشگاه - ها - و - مراکز
58	انجمن های گروه علوم عالی
107	انجمن های گروه فنی و پایه
55	انجمن های گروه علوم مهندسی
46	انجمن های انسانی - گروه
29	انجمن های کشاورزی - گروه - بین
348	رشته ای جمع کل مدعوین
54	عوامل اجرایی و برگزار
430	کنندگان جمع کل شرکت کنندگان

سخنرانی مدعوین و مسئولین برگزار کننده همایش

معاون اول رئیس جمهور مطرح کرد:

ضعف کشور در علوم انسانی و هنر/ مصوبه دولت برای ارتقاء انجمنهای علمی معاون اول رئیس جمهور با تاکید بر ضعف کشور در حوزه های علوم انسانی و هنر گفت: حوزه هایی چون روانشناسی، جامعه شناسی، اقتصاد و مدیریت بسیار پر چالش هستند که لازم است در این حوزه ها کارهای وسیعی صورت گیرد. به گزارش خبرنگار مهر، پرویز داودی ظهر چهارشنبه در همایش پیشرفت و توسعه علمی در برنامه پنجم با اشاره به گذشته پر افتخار کشور در حوزه های علم و فناوری گفت: حرکتی بعد از انقلاب

در این حوزه انجام شده است که از آن جمله می توان به موفقیت‌های کشور در زمینه فناوری هسته ای و ارسال ماهواره به فضا اشاره کرد. وی شکل گیری انجمنهای علمی، پارکهای علم و فناوری، صندوق حمایت از نخبگان و قطبهای علمی را در راستای حمایت از طرحهای پژوهشی دانست و افزود: طراحی و ساخت هفت هزار دستگاه ساترفیوژ، تکمیل چرخه سوخت هسته ای و قرار گرفتن کشور در میان کشورهای دارنده فناوری هوا و فضا محصول حمایت‌های این نهادها از حرکت‌های علمی است. داودی با اشاره به پیشرفت‌های کشور در بخش آموزشی و پژوهشی اظهار داشت: ظرفیت پذیرش دانشجو در سال 88 به یک میلیون و 500 هزار نفر رسیده است که با توجه به شرکت یک میلیون و 250 هزار نفر در آزمون سراسری این آمار حکایت از ظرفیتهای خالی در دانشگاهها دارد. وی ادامه داد: ظرفیت پذیرش در دوره کارشناسی ارشد در سال 83 حدود 17 هزار نفر بود که این میزان در سال 87 به 50 هزار نفر رسید. ضمن آنکه در دوره دکتری پذیرش از هزار و 600 هزار نفر به چهار هزار و 500 نفر رسید. داودی با بیان اینکه میزان چاپ مقالات در مجلات ISI از سه هزار و 800 مقاله در سال 83 به 13 هزار و 600 مقاله در سال 87 رسیده است، ادامه داد: طبق برنامه ریزی های انجام شده قرار این آمار در سال 88 به 19 هزار مقاله ISI برسد. علاوه بر این محققان کشور موفق به کسب رتبه اول در هفت رشته علمی چون پلیمر، شیمی، ریاضی، مهندسی شیمی، نانو و پزشکی شده اند. معاون اول رئیس جمهوری با تاکید بر ضعف کشور در حوزه های علوم انسانی و هنر خاطرنشان کرد: حوزه هایی چون روانشناسی، جامعه شناسی، اقتصاد و مدیریت بسیار پر چالش هستند که لازم است در این حوزه ها کارهای وسیعی انجام شود. داودی همچنین به آمارهای ثبت اختراعات در کشور اشاره کرد و ادامه داد: از سال 57 تا 84 حدود چهار هزار و 800 اختراع ثبت شد این در حالی است که از سال 84 تاکنون حدود 24 هزار اختراع به ثبت رسیده است. معاون اول رئیس جمهور با بیان اینکه شرایط مناسبی برای حمایت از انجمنها ایجاد شده است، یادآور شد: با توجه به نقش انجمنهای علمی در توسعه کشور در برنامه پنجم توسعه برنامه هایی برای ارتقای آنها در نظر گرفته شده است که اجرایی خواهد شد. داودی با تاکید بر جایگاه انجمنهای علمی دانشجویی در کشور گفت: در حال حاضر دو هزار و 250 انجمن علمی دانشجویی در کشور شکل گرفته است که به منظور ارتقای جایگاه این انجمنها مصوبه ای در دولت داشتیم که در برنامه پنجم عملیاتی می شود. معاون اول رئیس جمهوری اضافه کرد: درصد هستیم در کنار پارکهای علم و فناوری و مراکز تحقیقاتی، انجمنها نیز فعال شوند.

وزیر علوم تحقیقات و فناوری خبر داد:

توسعه آموزش عالی در تمام کشور تا پایان برنامه پنجم توسعه

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری گفت: امیدواریم تا پایان برنامه پنجم برنامه های خود را در زمینه آمایش سرزمین اجرایی کنیم به طوریکه منطقه ای نباشد که تحت پوشش آموزش عالی قرار نگرفته باشد. به گزارش خبرنگار مهر، محمد مهدی زاهدی ظهر چهارشنبه در حاشیه همایش پیشرفت و توسعه علمی در برنامه پنجم در جمع خبرنگاران با اشاره به برنامه های وزارت علوم در برنامه پنجم توسعه گفت: طبق برنامه ریزی از اختراعات منطبق بر نیازهای کشور که در مرحله تولید صنعتی و نیمه صنعتی باشند حمایت به عمل می آوریم از این رو پیشنهاد ایجاد دفتر حمایت از فناوری برنامه پنجم ارائه شد. وی از پیشنهاد وزارت علوم برای ایجاد صندوق حمایت از فناوری برنامه پنجم خبر داد و گفت: این پیشنهاد به منظور حمایت از ایده های پژوهشی کاربردی ارائه

شده است. زاهدی با بیان اینکه ایجاد صندوق جهت حمایت از شرکتهای دانش بنیان که در پارکهای علم فناوری است نیز در دستور کار است، ابراز امیدواری کرد، با استفاده از این ابزارها بتوان در اختراعات و فناوریهای داخل کشور جهشی ایجاد کرد. وزیر علوم با اشاره به اهداف چشم انداز در حوزه فناوری گفت: این اهداف تکالیفی را برای ما ایجاد می کنند که باعث شده در برنامه پنجم توسعه به آن توجه ویژه شود لذا در سه بعد آموزش، پژوهش و فناوری برنامه ریزهای لازم را انجام داده ایم. وی به بیان بعد آموزشی برنامه ها پرداخت و افزود: در این بخش باید بتوانیم حداقل 20 درصد خروجی های دوره های کارشناسی را تا پایان برنامه پنجم وارد دوره های کارشناسی ارشد کنیم. زاهدی جذب اعضای هیئت علمی را از دیگر برنامه های مهم این وزارتخانه در حوزه آموزشی برنامه پنجم توسعه دانست و ادامه داد: همواره در تلاش هستیم تا ضمن افزایش ظرفیت دوره تحصیلات تکمیلی در دانشگاههای دولتی نسبت یک به 17 استاد به دانشجو را حفظ کنیم افزایش پذیرش دانشجو در مقطع تحصیلات تکمیلی نباید موجب ضعیف شدن نسبت استاد به دانشجو شود. وی به برنامه های این وزارتخانه در حوزه پژوهش اشاره کرد و با تاکید بر حرکت در مرزهای دانش، گفت: حرکت در مرز دانش مستلزم داشتن مستندات علمی است که در این زمینه باید در منطقه به مقام دوم نایل شویم از این رو در حال برنامه ریزی هستیم تا بتوانیم در خیلی از شاخه های علمی رتبه اول را کسب کنیم. وی رسیدن به این مقام را در گرو تقویت ISC دانست و افزود: این امر کمک می کند تا جهش علمی در جهت مستندات علمی که هدف برنامه پنجم توسعه است، ایجاد شود.

وزیر علوم تحقیقات و فناوری:

توسعه علمی کشور بدون کمک انجمن های علمی امکان پذیر نیست

دکتر "محمد مهدی زاهدی" روز چهارشنبه در همایش پیشرفت و توسعه علمی کشور در برنامه پنجم گفت: باید از ظرفیت و قابلیت های انجمن های علمی در تدوین نقشه جامع علمی کمک بگیریم. وی با اشاره به وضعیت علمی کشور در پیش از انقلاب افزود: پیشرفت علمی کشور پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی بدون کمک و یاری متخصصان علمی و فناوری کشور امکان پذیر نبوده است. زاهدی با کلیدی خواندن نقش انجمن های علمی در کشور اظهارداشت: همکاری این انجمن ها در تدوین نقشه جامع علمی کشور موجب رشد و توسعه علمی، فناوری و اختراعات می شود. وی ابراز امیدواری کرد با همکاری و تعامل بیشتر با انجمن های علمی نرخ رشد علمی کشور از آنچه که امروزه شاهد آن هستیم بیشتر شود.

معاون پژوهشی وزارت علوم تحقیقات و فناوری:

دولت صدور مجوزهای مهندسی را به انجمن های علمی واگذار کند

دکتر "منصور کبگانیان" روز چهارشنبه در همایش پیشرفت و توسعه علمی کشور در برنامه پنجم باتاکید بر فراهم سازی زیر ساخت های فعالیت های انجمن های علمی گفت: انجمن های علمی توانایی صدور اغلب مجوزهایی که توسط وزارت علوم تحقیقات و فناوری صادر می شود را دارند و در واقع می توان صدور مجوزهایی غیر حاکمیتی را به انجمن ها سپرد. وی اظهار داشت: از آنجا که نقشه جامع علمی کشور به دلیل تعامل فعال با تمام دستگاه ها و انجمن های علمی در شورای عالی عتف (علوم تحقیقات و فناوری) تهیه شده ،

یک نقشه ملی، فرابخشی و کلان محسوب می‌شود. معاون پژوهشی وزارت علوم نقشه جامع علمی کشور را، فرصت طلایی برای انجمن‌های ذکر کرد و گفت: در صورتی که انجمن‌های علمی کشور نظرات خود را در مورد نقشه جامع علمی کشور ارائه کنند جهش بزرگی در تدوین این نقشه صورت خواهد گرفت. وی با اشاره به اینکه جهان به سمت دو قطبی شدن حرکت می‌کند، گفت: در بین 57 کشور عضو سازمان کنفرانس اسلامی کشورهایی وجود دارند که از توان علمی بالایی برخوردارند. به گفته کبگانیان سناریوی ایجاد تمدن اسلامی شعار نیست و نباید کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی مانند ترکیه را رقیب خود دانست بلکه در جهان اسلام باید تقسیم کار صورت گیرد. وی با بیان این که نسخه پیشنهادی نقشه جامع علمی که از سوی وزارت علوم مطرح شد مورد استقبال بالایی از سوی اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی قرار گرفته است، افزود: به زودی این نسخه در صحن شورا مطرح و اواخر این هفته در کمیته ویژه‌ای که در شورا برای این موضوع تشکیل شده این نسخه به همراه نسخه قبلی بررسی خواهد شد.

معاون پژوهشی وزارت علوم تحقیقات و فناوری:

نقشه جامع علمی وزارت علوم مورد توجه اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی
نسخه پیشنهادی نقشه جامع علمی کشور که توسط وزارت علوم تدوین شده مورد استقبال اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی قرار گرفته است و هفته آینده در صحن شورا مطرح می‌شود. به گزارش خبرنگار مهر، منصور کبگانیان ظهر چهارشنبه در همایش "پیشرفت و توسعه علمی کشور در برنامه پنجم توسعه" با بیان اینکه در آینده نزدیک تحولاتی در اسناد کشور رخ خواهد داد، یکی از الزامات راهبردی نقشه پیشنهادی را مربوط به انجمن‌های علمی دانست. وی تأکید کرد: زیرساخت‌های فعالیتهای انجمن‌های علمی باید به گونه‌ای فراهم شود به طوری که بتوانیم صدور مهندسی حرفه‌ای را در کشور به انجمن‌ها واگذار کنیم چرا که بسیاری از مجوزهایی که از سوی وزارت علوم صادر می‌شود انجمن‌ها نیز توانایی صدور آنها را داشته و می‌توان مجوزهایی را که حاکمیتی نیست به انجمن‌ها واگذار کرد. معاون پژوهشی وزیر علوم گفت: نسخه پیشنهادی نقشه جامع علمی کشور که توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تدوین شده به علت تعامل با تمام دستگاه‌ها و انجمن‌های علمی در شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری یک نقشه ملی، فرابخشی و کلان است. وی افزود: نسخه پیشنهادی وزارت علوم مورد استقبال اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی قرار گرفته است و هفته آینده این نسخه در صحن شورا مطرح خواهد شد. همچنین پنجشنبه این هفته در کمیته ویژه‌ای که در شورا برای این موضوع تشکیل شده این نسخه به همراه نسخه قبلی بررسی خواهد شد. کبگانیان با اشاره به اینکه نسخه پیشنهادی نقشه جامع علمی کشور در جلسه هفته آینده شورای عالی انقلاب فرهنگی بررسی می‌شود از انجمن‌های علمی خواست با مطالعه و برایش چهارم نسخه پیشنهادی نقشه نظرات خود را جهت بحث و بررسی در شورای عالی علوم، تحقیقات و ارائه کنند. وی اضافه کرد: در راهبردهای ملی نقشه توجه ویژه‌ای به انجمن‌های علوم انسانی شده و نقشه جامع علمی کشور فرصت طلایی برای انجمن‌ها است.

رئیس فراکسیون حمایت از نخبه‌های کشور در مجلس:

مجلس آماده حمایت از انجمن‌های علمی است

خبرگزاری فارس: رئیس فراکسیون حمایت از نخبه‌های کشور گفت: مجلس شورای اسلامی آمادگی خود را برای حمایت از انجمن‌های علمی اعلام کرده است. به گزارش خبرنگار اجتماعی فارس، لاله افتخاری در همایش پیشرفت و توسعه علمی کشور در برنامه توسعه پنجم افزود: مجلس شورای اسلامی آمادگی خود را برای حمایت از انجمن‌های علمی کشور اعلام کرده است و این همکاری انجمن‌ها کمی ارزشمند برای دولت و نیز مجلس خواهد بود. وی افزود: مجلس آماده غنی کردن و حمایت از اجرای برنامه‌های انجمن‌های علمی کشور است تا بتوان از ظرفیت‌های علمی موجود در کشور استفاده کرد. برای برنامه پنجم توسعه کشور نیز اقداماتی انجام شده که در دستور کار مجلس قرار داده شده است. افتخاری تصریح کرد: ما حتماً به پیشنهاداتی که از سوی این انجمن‌های علمی صورت می‌گیرد توجه خواهیم کرد تا اجرایی کردن این پیشنهادها پشتوانه توسعه علمی کشور شود.

دبیر کمیسیون انجمن‌های علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

ایجاد کار گروه و کمیته انجمن‌های علمی در وزارت علوم

دبیر کمیسیون انجمن‌های علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از ایجاد کار گروه و کمیته انجمن‌های علمی خبر داد. به گزارش خبرنگار مهر، دکتر سید محمد سیف ظهر چهارشنبه در همایش پیشرفت و توسعه علمی در برنامه پنجم توسعه با اشاره به ایجاد این کار گروه انجمن‌های علمی در وزارت علوم گفت: تشکیل کار گروه کمیسیون انجمن‌های علمی پاسخگوی همه نیازهای انجمن‌های علمی نبود از این رو تصمیم به ایجاد کار گروه انجمن‌های علمی گرفته شد. وی هدف از ایجاد این کارگروه را ایجاد فضایی پویا ذکر کرد و افزود: امیدواریم با ایجاد این کارگروه، انجمنها بتوانند حلقه مفقود میان صنعت و دانشگاه را پر کنند. سیف همچنین از صدور پنج مجوز جدید برای ایجاد انجمن‌های علمی خبر داد و اظهار داشت: در مجموع 202 انجمن علمی در کشور فعال هستند که تاکنون توانسته اند 6 نشریه ISI منتشر کنند. دبیر همایش پیشرفت و توسعه علمی در برنامه پنجم توسعه، توسعه ارتباط انجمنها و دولت را از برنامه های مهم این دبیرخانه ذکر کرد و گفت: در این زمینه در مجلس اقدامات خوبی صورت گرفته است به طوری که می توان گفت فرصت طلایی در اختیار انجمنها قرار گرفته است. وی با اشاره به برگزاری این همایش خاطرنشان کرد: در این همایش پنج کار گروه تشکیل شد که این کارگروهها با بررسی و ارزیابی وضعیت این انجمنها و نحوه همکاری این انجمنها با دولت، قطعنامه ای را صادر خواهند کرد.

عضو کمیته علمی همایش پیشرفت و توسعه علمی کشور در برنامه پنجم

نقش انجمن های علمی در تصمیم گیری های کلان کشور موثر است

عضو کمیته علمی همایش پیشرفت و توسعه علمی کشور در برنامه پنجم گفت: نبود جایگاه مناسب برای انجمن های علمی در تصمیم گیری های کلان کشور بزرگترین دغدغه این انجمن ها است و باید انجمن های علمی در تصمیم گیری های کلان کشور نقش داشته باشند. سید محمود کثیری ها روز چهارشنبه در همایش پیشرفت و

توسعه علمی کشور در برنامه پنجم افزود: در کشورهای پیشرفته، بهره مندی از دانش انجمن های علمی بزرگترین پشتوانه برای اتخاذ تصمیم های مهم دولتی و مملکتی محسوب می شود که این امر هنوز به طرز مطلوبی در کشور ما محقق نشده است. وی افزود هدف از تشکیل انجمن ها گسترش پیشبرد و ارتقای علمی کلیه اعضا و صنایع کشور و همچنین توسعه کیفی نیروهای متخصص و بهبود بخشیدن به امور آموزشی و پژوهشی است. به گفته وی، انجمن های علمی در تعامل چند جانبه با دانشگاه و صنعت و دولت قرار دارند. وی به وضعیت انجمن های علمی در جهان اشاره کرد و گفت: این انجمن ها همکاری نزدیک با دولت ها و مجامع قانون گذار دارند و در بسیاری از آنها مصوبات انجمن های علمی برای دولتها لازم الاجرا است. کثیری ها با اشاره به اهمیت انجمن های علمی در کشورهای پیشرفته تاکید کرد در واقع انجمن های علمی در برخی از این کشورها مانند انگلیس و آمریکا نقش مشاور را برای دولت ها ایفا می کنند. وی به وضعیت 197 انجمن علمی در کشور اشاره کرد و گفت بیش از 50 درصد از این انجمن ها حتی از داشتن یک اتاق برای تشکیل جلسات رسمی خود بی بهره اند. به گفته رییس انجمن خوردگی ایران دولت می تواند بسیاری از وظایف نظارت و بازرسی را به انجمن های علمی واگذار کند تا آنها بطور بی طرفانه و علمی از توجیه و روند پروژه ها به دولت گزارش ارائه کنند. وی گفت بمنظور بهره مندی از توانمندی های انجمن های علمی باید نمایندگانی از مجلس شورای اسلامی، وزرا، مدیران ارشد نهادهای مختلف در انجمن های علمی و بالعکس حضور داشته باشند.

رئیس فراکسیون سازمان های مردم نهاد مجلس شورای اسلامی

طرح نهادینه شدن جایگاه انجمن های علمی در قانونگذاری تدوین می شود

دکتر الهیان رئیس فراکسیون سازمانهای مردم نهاد مجلس شورای اسلامی از تهیه و تدوین طرح نهادینه شدن جایگاه انجمن های علمی در قانونگذاری ها خبر داد.

بر اساس این گزارش وی با بیان این مطلب افزود: به منظور دستیابی به ایده آل های یک نظام دارای توسعه پایداری می بایست با پشت سر گذاردن انحصار مالکیتی و انحصار مالکیت خصوصی صرف و شکوفا نمودن تشکلهای مردم نهاد بتوان با ایجاد تناسب میان حاکمیت دولتی و خصوصی گام برداشت.

الهیان با اشاره به تهیه طرح ایجاد سازمان نظام غیر دولتی در افزود: با توجه به جایگاه ویژه انجمنهای علمی، مجلس آمادگی خود را جهت تهیه و ارائه طرحی در راستای قانون مند شدن سازکارهای ارتباطی انجمن ها با مجلس و بدنه دولت به منظور نظارت تخصصی بر عملکرد دستگاههای اجرایی اعلام می دارد.

وی همچنین یکی از موضوعات مهم این طرح را تکلیف دولت در ارائه پروژه های تخصصی مرتبط با حوزه فعالیتهای انجمن ها در راستای اصل 44 قانون اساسی دانست.

نایب رئیس مجلس شورای اسلامی مطرح کرد

تشکیل کارگروه تدوین برنامه پنجم توسط انجمن های علمی

انجمن های علمی کشور با تشکیل کارگروه های تخصصی تدوین برنامه پنجم و شرکت در جلسات کمیسیون های تخصصی مجلس شورای اسلامی، می توانند بر پشتوانه های علمی و کارشناسی لوایح و طرح های مورد بحث در مجلس بیافزایند.

بر اساس این گزارش، حجت الاسلام و المسلمین ابوترابی نایب رئیس مجلس شورای اسلامی با عنوان این مطلب افزود: حرکت عالمانه و نمادینه کردن سلوک علمی در ارکان مدیریتی کشور کاری بس دشوار است و می بایست با تلاش و پی گیری های مجدانه انجمن های علمی این امر میسر گردد.

وی افزود: انجمن های علمی با ظرفیت های بالای موجود می بایست با تبادل اطلاعات و تجارب با ارکان دولت و مجلس نزدیکترین راه را برای رسیدن به اهداف نظام مقدس جمهوری اسلامی را یاری رسانند.

ابوترابی در پایان از آمادگی مجلس شورای اسلامی در خصوص ارائه نتایج فعالیت ها و مذاکرات دستگاه های اجرایی مرتبط با تدوین لایحه برنامه پنجم به انجمن های علمی با حوزه های مختلف خبر داد.

مدیر مرکز نشر دانشگاهی خبر داد

پشتیبانی از فعالیتهای حوزه نشر انجمنهای علمی کشور

مدیر مرکز نشر دانشگاهی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از پشتیبانی و آمادگی این مرکز جهت انتشار تولیدات انجمنهای علمی کشور خبر داد.

دکتر تهرانچی مدیر مرکز نشر دانشگاهی با اشاره به الگوی شبکه عرضه فراگیر نشریات علمی پژوهشی انجمنهای علمی کشور گفت: این مرکز راهبردهایی همچون ایجاد پایگاه داده مناسب جهت نشر الکتریکی نشریات و مجلات، پایش وضع علمی کشور و همچنین گسترش فعالیتهای خود در سطح منطقه و کشورهای اسلامی در راستای چشم انداز نظام را دنبال میکند.

وی تشریح جزئیات طرح پشتیبانی مجلات علمی انجمنهای علمی کشور گفت: در این طرح مواردی همچون تأمین سخت افزار و نرم افزار مورد نیاز، ایجاد پایگاه حلقه مدیریت اطلاعات، ایجاد پایگاه داده نشر دیجیتال، چاپ بهنگام مجلات عضو شبکه و ارتباط با سازمانهای نمایه ساز ملی و بین المللی خصوصاً ISI گنجانده شده است.

معاون سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران

به دنبال ایدههای علمی پژوهشی هستیم

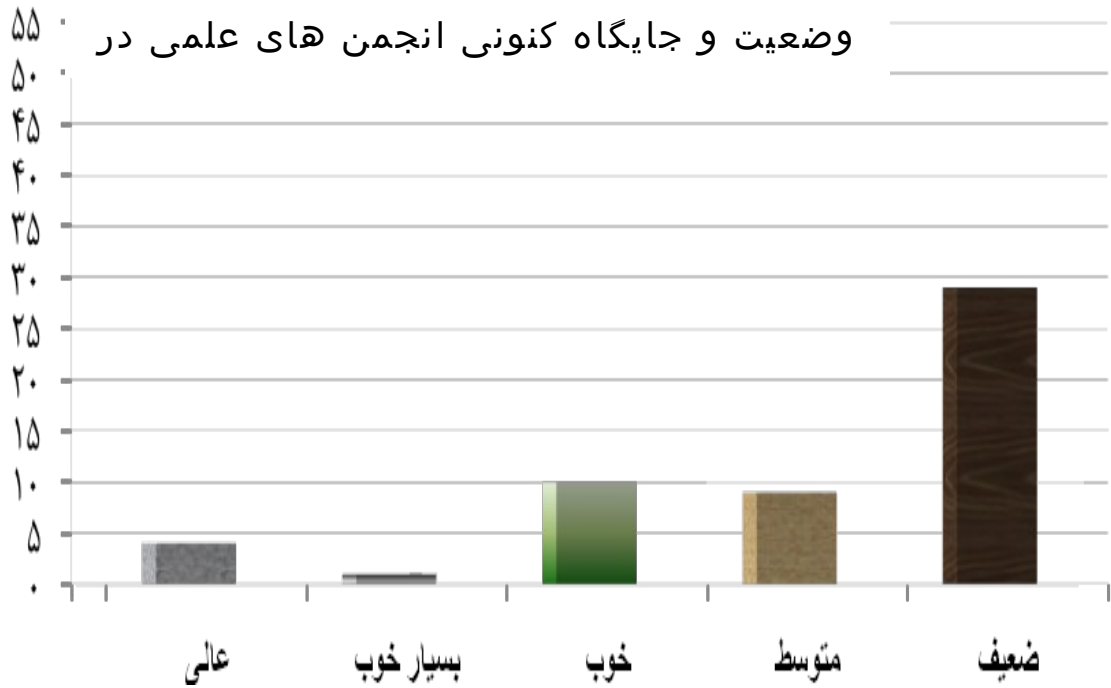
سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران با حمایت از طرحهای پژوهشی و علمی دانشگاهها، سیاست تجاری سازی ایدهها را دنبال میکند.

دکتر صادق زاده معاون سازمان گسترش و نوسازی ایران با عنوان این مطلب افزود: با توجه به جایگاه علمی ترسیم شده از جمهوری اسلامی ایران در سند چشم انداز 20 ساله و همچنین راهبردهایی همچون اصل 44 قانون اساسی، این سازمان با گستره پروژه‌های ملی و بین المللی آمادگی خود را جهت مشارکت انجمنها در علمی سازی روشهای اجرایی اعلام میدارد.

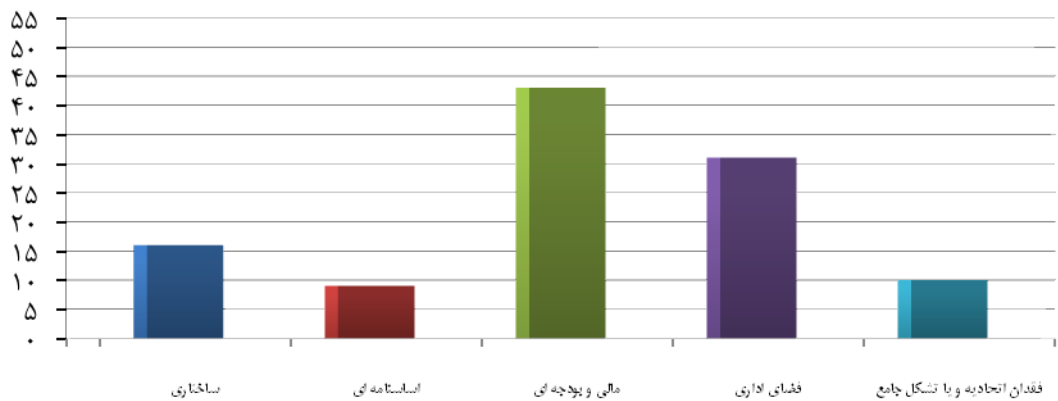
وی همچنین ارتقاء ارتباط دانشگاه و صنعت را یکی دیگر از سیاستهای سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران است و افزود: انعقاد قراردادهای پژوهشی با دانشگاهها و دفاتر ارتباط با صنعت دانشگاهها در راستای تبدیل علم و فناوری و تولید از سوی این سازمان روند رو به رشدی را آغاز نموده است.

صادق زاده در پایان از حضور انجمنای علمی گروه فنی و مهندسی در جایگاه شاهد و ارزیابی طرحهای صنعتی کشور با سازمان گسترش خبر داد.

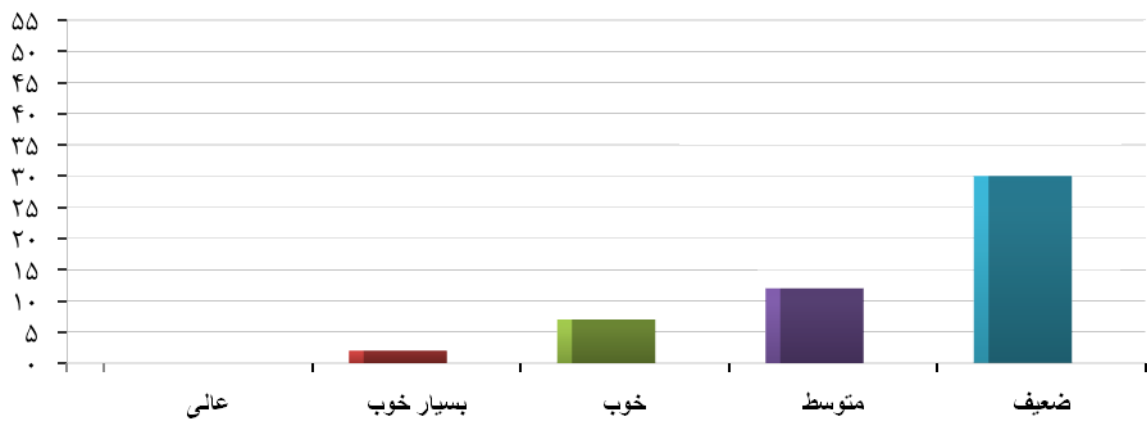
نظر سنجی همایش:

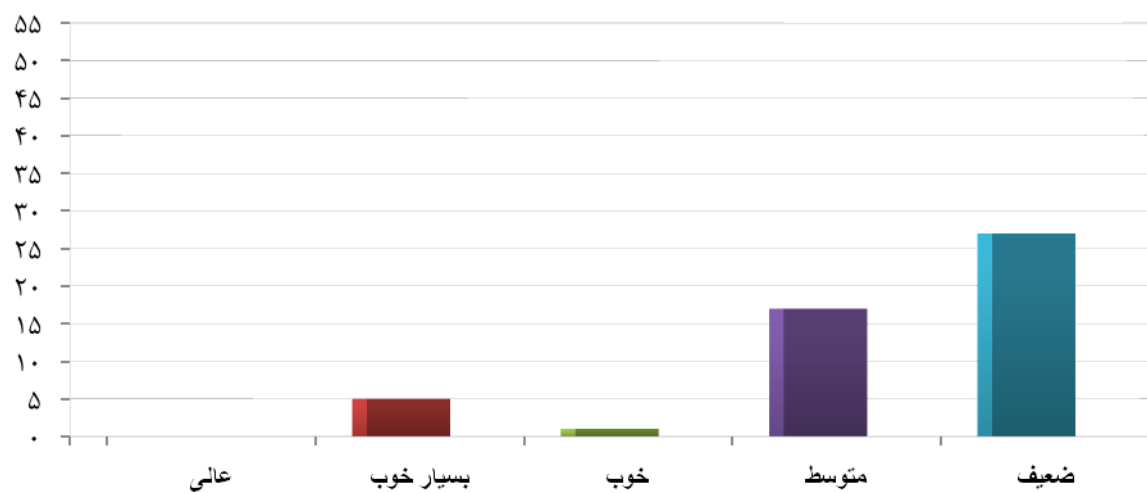
چالشها و تنگناهای انجمن های علمی کشور

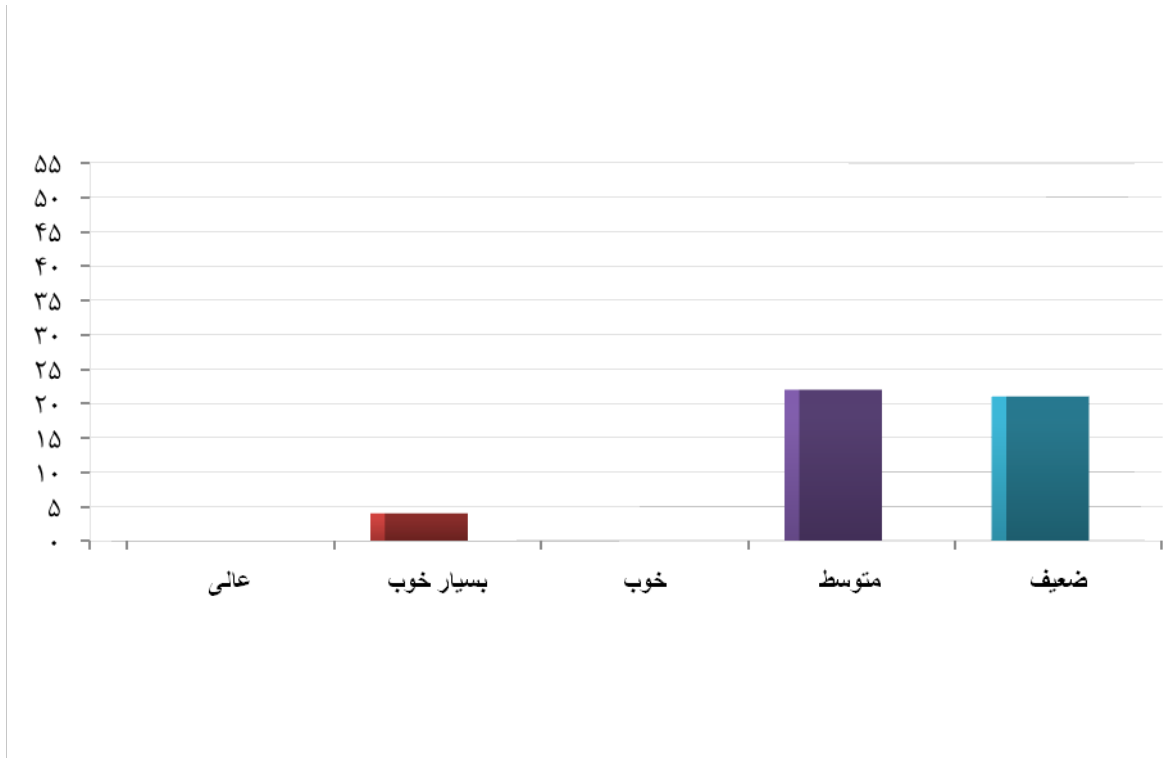
تعامل دستگاه های دولتی با انجمن های علمی

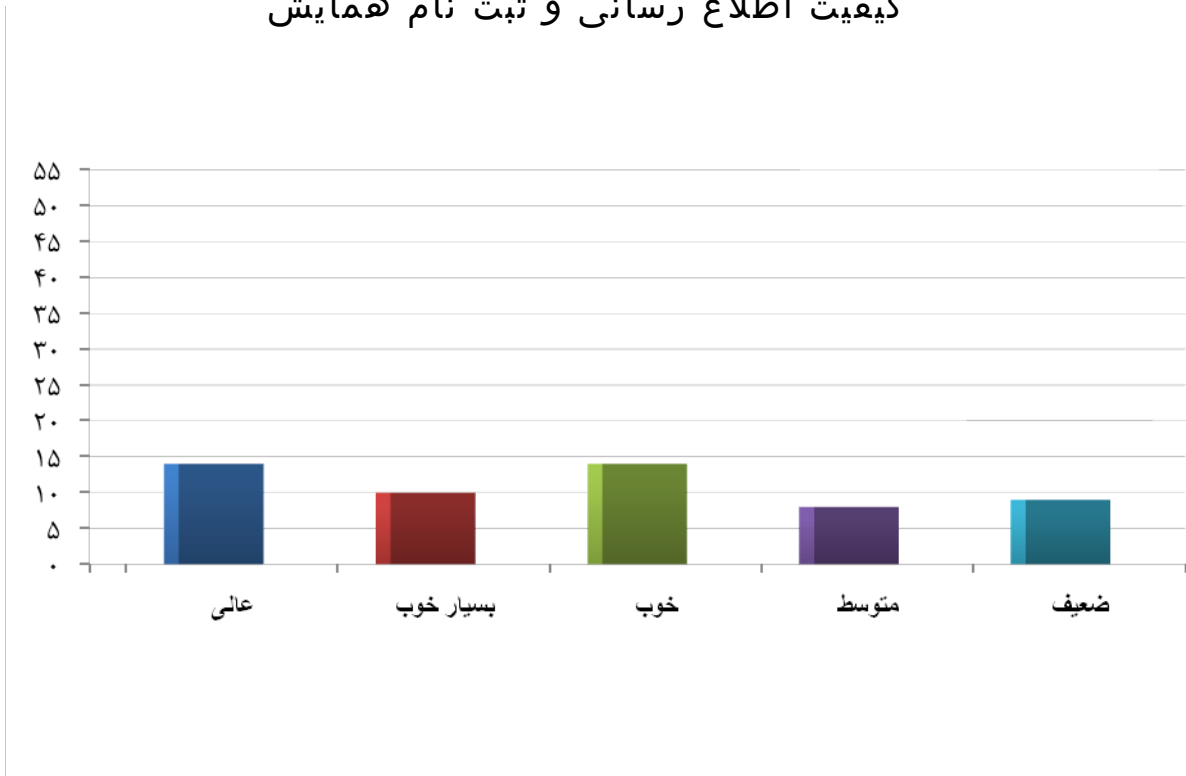
تبادل اطلاعات در جامعه انجمن های علمی کشور

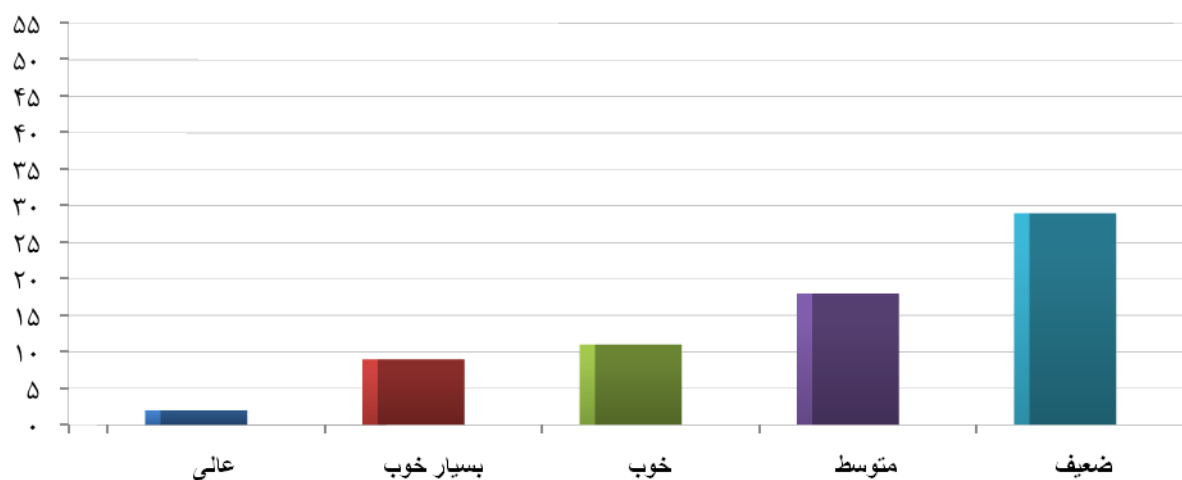
تحقق اهداف مورد نظر انجمن ها

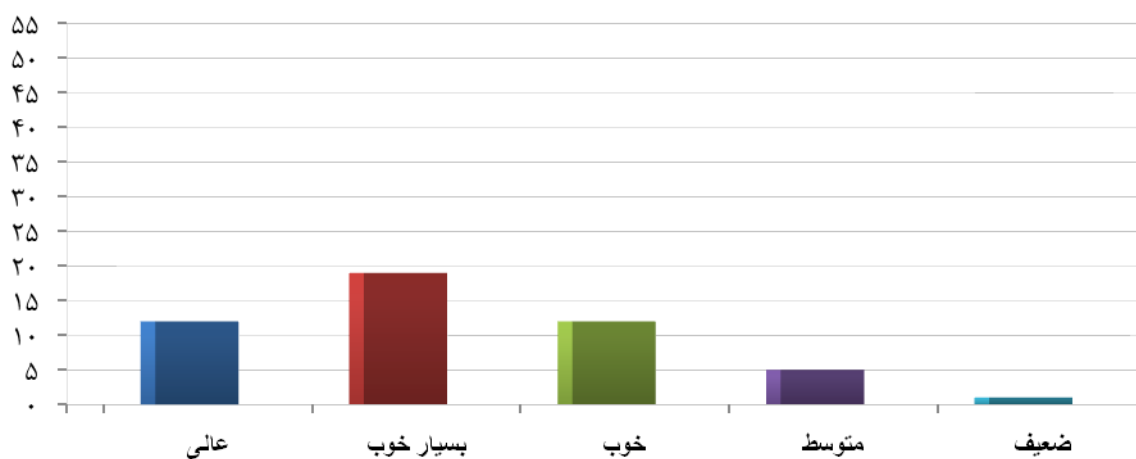
کیفیت اطلاع رسانی و ثبت نام همایش

کیفیت پانل ها و میز گردهای همایش

کیفیت پذیرایی و پذیرش همایش

بیانیه پایانی همایش:

بسمه تعالی

قطعهنامه همایش پیشرفت و توسعه علمی کشور در برنامه پنجم

کزین برتر اندیشه بر نگذرد

به نام خداوند جان و خرد

انجمن های علمی کشور در پایان همایش پیشرفت و توسعه علمی کشور در برنامه پنجم موارد ذیل را مورد تاکید قرار می دهند :

1. انجمن های علمی کشور بر این باورند که دسترسی به اهداف مقدّس نظام جمهوری اسلامی ایران و نیل به درجات عالیّه پیشرفت ملی و گسترش عدالت، با همکاری همه جانبه و صمیمانه تمامی اندیشمندان امکان پذیر می باشد. بدین منظور، بر اساس اصل "یزکیم و یعلمهم کتاب و الحکمه" اعضای انجمن های علمی بر آنند تا اندوخته علمی، ایده ها و تجربیات خود را در جریان تحوّل همه جانبه کشور به خدمت گیرند تا بخشی از وظیفه خود به میهن اسلامی را ادا کرده و بدین ترتیب آمادگی خود را برای همکاری در میثاقی ملی نیل به و حیاتی طویه برای خدمت به آحاد مردم جامعه و نظام مدیریتی کشور اعلام می دارند. در این راستا، موارد زیر شایان دقت بایسته می باشند:

- پیشرفت در یک بعد بدون توجه به ابعاد مختلف جامعه و حرکت یکپارچه به سوی تحوّل امکان پذیر نیست و این جنبش همه جانبه فقط با استفاده از دیدگاه های نخبگان و متخصصان عرصه های مختلف دانش و تجربه در فضایی با ساختار علمی، نظیر انجمن های علمی امکان پذیر خواهد بود.
- مؤلفه های اقتدار ملی در ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، و فناوری و نیز سیاسی و امنیتی در بستر مشترک خود یعنی تجربیات و تحقیقات علمی با رویکرد کاربردی می توانند تعامل سازنده و رو به جلو را دارا باشند و بدین لحاظ، بهترین

نهاد برای دستیابی به فضای تفاهم و همدلی ملی و علمی، نهادهای تخصصی و علمی، از جمله انجمن های علمی می باشند.

- تعامل فعال و اثر گذار با جامعه علمی جهانی و مشارکت فعال و پیشرو در شکل گیری جامعه اطلاعاتی از جمله فعالیتهای انجمنهای علمی در بعد بین المللی می باشند.

2. لذا انجمن های علمی کشور در حوزه اقتصاد معتقدند:

نظام جهانی و چالش های پیش رو، جدالی بی امان و پی گیر را برای حذف رقبا آغاز کرده است بنابراین:

الف- شایسته است نظام اقتصادی کشور از مرحله برنامه ریزی تا مرحله اجرای هر طرح و برنامه توسعه ای و یا اجرایی از دیدگاه ها و تجربیات انجمن های علمی استفاده نماید.

ب - بی شک بزرگترین سرمایه هر کشوری منابع انسانی و به عبارت بهتر سرمایه انسانی آن کشور است. انتظار این است که در حوزه های مالیاتی، عوارضی و همچنین در نظام رفاهی کشور دیدگاه های انجمن های علمی مورد توجه قرار گیرد تا سرمایه انسانی حفظ و ارزش افزوده کشور از طریق دانش این سرمایه به طور روز افزون ارتقا یابد.

ج - مشاوره، تحقیق و آموزش، سه بخش قابل اتکا برای توسعه اقتصادی کشور است و انجمن های علمی آمادگی کامل برای ارائه این خدمات را برای اعتلای اقتصاد کشور دارند.

د - در نظام مالی و اعتباری کشور ترتیبی اتخاذ گردد تا انجمن های علمی، تخصصی بر اساس روش های تجربه شده در سطح بین المللی و به پشتوانه اعتبار علمی و تخصصی اعضای خود مورد حمایت و پشتیبانی مالی و اعتباری واقع شوند.

ه - اجرایی شدن سیاست های اصل 44 و برنامه های خصوصی سازی نیاز مبرم به نظرات و دیدگاه های معتبر علمی، تخصصی دارد؛ انجمن های علمی توان ارائه چنین خدمتی را دارند.

3. درحوزه اجتماعی و فرهنگی می دانیم که:

سه دهه مبارزه بی امان با مشکلات، موانع و دسیسه های گوناگون زمینه مناسبی برای بروز برخی ناهنجاری های اجتماعی و تهاجمات فرهنگی را فراهم ساخته است و در این ارتباط نقش نخبگان و فرهیختگان جامعه روزبروز حساس تر می گردد؛ لذا:

الف - می باید ترتیبی اتخاذ گردد تا نهادها و سازمان های عمومی و اجرایی کشور در تلاش های خود برای حفظ یکپارچگی ملی و ارتقا هویت معنوی از سازمان های مردم نهاد نظیر انجمن های علمی به عنوان یک اصل خدشه ناپذیر و نشانه ای از استحکام و قوت تصمیمات خود استفاده و به آن مباحثات نمایند.

ب - اصل بهره برداری از خرد جمعی و مبتنی بر علم و تجربه در انجمن های علمی-تخصصی متبلور است. پیشنهاد می شود؛ این اصل با ساختاری که در انجمن های علمی-تخصصی مورد تجربه قرار گرفته اند؛ به دیگر نهادهای تربیتی، آموزشی از جمله: دانشگاه ها، مراکز فنی و حرفه ای و حوزه آموزش عمومی کشور تسری داده شود و در سطح ملی در پرتو یک نظام هدایتی، ارشادی به بسط و توسعه این حلقه ها برای نهادینه نمودن "فرهنگ هم اندیشی علمی" زیر نظر انجمن های علمی و تخصصی اقدام شود.

ج - رسانه های جمعی در ابعاد مختلف می توانند در جریان نقش آفرینی از دیدگاه ها و نظرات تخصصی انجمن های علمی و تخصصی استفاده نمایند. بدین منظور نظام هدایت فرهنگی کشور مسئولیت پذیرش چنین فرهنگی توسط رسانه ها را با برقراری روش ها و ضوابط ارشادی، تشویقی می تواند امکان پذیرسازد و تلاش شود تا حد امکان، نظرات اندیشمندان و فرهیختگان درباره جریان تحولات اجتماعی و فرهنگی با مدخلیت انجمن های علمی و تخصصی مطرح گردد.

د - یکی از مراتب اصیل و خطیر پذیرش جامعه توسط فرد، احساس هویت اجتماعی و منزلت فرهنگی است. لذا انتظار دارد نظام برنامه ریزی کشور با بها دادن به انجمن های علمی و تخصصی به عنوان پذیرفته ترین مسیر برای شناخت و ایجاد هویت و منزلت آحاد اهل تفکر چنین بصیرتی را در مسئولان و جامعه ایجاد نماید تا متفکران در شأن و منزلت خود قدر و منزلت بایسته و برانگیزاننده را احساس نمایند.

هـ - ترتیبی اتخاذ گردد که نظام دادرسی کشور در جریان رسیدگی به امور دعاوی کیفری و حقوقی از مرحله طرح تا مرحله بررسی و صدور حکم و همچنین ارزیابی کیفیت احکام صادره از نظرات انجمن های علمی، تخصصی بدون محدودیت قانونی استفاده نمایند و داوری انجمن های علمی، تخصصی، در خصوص نحوه دادرسی و کیفیت احکام مورد توجه قانون گذاران و مجریان قانون قرار گیرد.

4. در حوزه فن و فناوری انتظار دارد:

- انجمن های علمی و تخصصی به عنوان مراکز مشاوره، هدایت، نظارت و ارزیابی فعالیت های علمی و تحقیقاتی مورد توجه قرار گیرند.
- انجمن های علمی در امر تضمین کیفیت و تعامل مستقیم با شبکه های بین الملل برای اعتبار سنجی و تضمین کیفیت مورد توجه قرار گیرند.
- انتشار دانسته های علمی و فنی در ابعاد اطلاع رسانی، و آموزش حد الامکان با همکاری انجمن های علمی-تخصصی ذیربط صورت پذیرد و کیفیت علمی در زمینه فعالیت مربوط با همکاری انجمن های علمی-تخصصی مورد ارزیابی قرار گیرد.
- افزایش مشارکت در همکاری های علمی و حتی در قالب انجمن های مختلف علمی با حضور قوی بنگاهها و دانشگاهها جزء برنامه های اصلی کشور باید باشد.

- توسعه و تقویت انجمن های علمی در حوزه علوم انسانی ، معارف اسلامی و هنر و نیز تقویت حمایت خاص از انجمن های علمی و مراکز مطالعاتی با رویکرد اسلامی و بومی در این حوزهها و تصدی گری پروژه های بزرگ و ملی توسط انجمنهای علمی باید جزء راهکارهای عملیاتی کشور قرار گیرد.
- عضویت در انجمن های علمی-تخصصی به عنوان یک دستاورد علمی برای دانش آموزان، دانشجویان و محققان کشور در جهت ارتقای شأن و بازخورد های علمی، اجتماعی مورد توجه قرار گیرد.
- به مصداق "زگهواره تا گور دانش بجوی"، انجمن های علمی در نظام برنامه ریزی کشور در حوزه های تخصصی مختلف با پیشگامی دستگاه های اجرایی به عنوان یکی از مراکز به روز آوری دانش شناخته شوند.
- عضویت در انجمن های علمی-تخصصی در ارائه رساله ها، پایان نامه ها و تحقیقات موضوعی، موردی اصل قرار گیرد و به تأیید و پشتوانه علمی انجمن های علمی، تخصصی بها داده شود.
- ثبت اختراعات، اکتشافات، دستاوردهای علمی اعم از پایان نامه ها و تحقیقات علمی-تخصصی در پایگاه قانونی کشور تحت نظارت، ارزیابی و هدایت انجمن های علمی-تخصصی در موارد ذیربط صورت پذیرد و دفاع از حقوق اندیشمندان، فرهیختگان در قالب قانون حفظ حقوق مؤلفان و مصنفان و به روزآوری و بازنگری این قانون به عهده انجمن های علمی، تخصصی گذاشته شود.

5. و بالاخره متولیان محترم نظام اجرایی و اداری کشور به خوبی اطلاع دارند:

- تغییر در نظام اداری کشور جز با رویکرد آینده نگرانه که منجر به تحوّل اساسی می گردد، امکان پذیر نخواهد بود و این مهم از دست با کفایت مدیران و مدیران علمی کشور که در انجمن های علمی و تخصصی به تعداد کافی حضور دارند، بر می آید.
- نظام اداره کشور در استفاده از منابع انسانی نیازمند تجدید نظر و بها دادن بیشتر به علم و تخصص دارد. این دانش انبوه در انجمن های علمی و تخصصی یافت می شود.
- از مرحله نظریه پردازی تا مرحله اقدام به هر امری، انجمن های علمی و تخصصی توانایی مشورت، نظارت، ارزیابی، را دارند استفاده از این فرصت به مسئولان محترم اجرایی کشور پیشنهاد می شود.
- اعضای انجمن های علمی، تخصصی به اندازه کافی دارای توانمندی برای ایفای نقش در مراحل کارشناسی مشورتی در نظام تصمیم گیری و یا تصمیم سازی می باشند. اجازه می خواهیم در لحظات سخت تصمیم گیری در کنار شما مسئولان محترم باشیم.
- مدیران در ارزیابی عملکرد خود به یک آینه شفاف نیاز دارند. انجمن های علمی، تخصصی این نقش را به نحو احسن در نظام برنامه ریزی کشور ایفا خواهند نمود.

و در پایان از نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی به عنوان نمایندگان جامعه

انتظار می رود:

در یک حرکت تحوّل آفرین، انجمن های علمی و تخصصی را به عنوان یاورانی در جهت تشخیص، درک، ارائه طریق و همکاری در حل مسایل بنیادی و اجرایی کشور به عنوان عضو همراه خود در نظام قانون گذاری و برنامه ریزی پذیرا باشند و امکان تعامل گسترده و همه جانبه انجمن های علمی و تخصصی را با ارکان مجلس و دفاتر نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی در نگاهی ارزش گذار به جایگاه نخبگان و فرهیختگان کشور برقرار سازند.

انجمن

های علمی کشور - 23/2/1388 - تهران